

तिस्वरत्वम् ॥ ध्रुवाः ॥ ध्रुव स्थैर्ये । इगुपधज्ञाप्रोक्तिरः क इति कः (28.) [पा° ३. १.१३५.] । प्रत्ययस्वरेणान्तोदात्तो ध्रुवशब्दः ॥ अस्मिन् ॥ इणो दमुगिति एतेर्द-
मुक् । अन्तोदात्त इदंशब्दः तस्मात् डेरस्मिन् । तस्य ऊडिदंपदाद्यप्युभैद्युभ्य [पा°
६.१.१७१.] इत्युदात्तत्वम् ॥ गोपतौ ॥ गमर्डोरिति [उ° २. ६६.] गोशब्दः प्रत्यय-
स्वरेणोदात्तः । गवां पतिरिति तत्पुरुषे (29.) पत्यवैश्वर्येऽति पूर्वपदप्रकृतिस्व-
रत्वम् [पा° ६.२.१८.] ॥ स्यात ॥ अस्तेः प्रार्थनायां लिङ् तस्यस्थमिपां (30.) [पा°
३.४.१०१.] । यासुट् सलोपोऽलोपश्च (31.) । तिङ्ङितिङः ॥ वक्षीः ॥ वक्षशब्दात्
वोतो गुणवचनादिति [पा° ४.१.४४.] डीप् । वा ह्न्दसीति [६.१.१०६.] जसः
पूर्वसवर्णत्वम् । प्रत्ययस्वरेणान्तोदात्तः ॥ यजमानस्य ॥ पूज्यजोः शानन्निति [पा°
३.२.१२८.] यजतिः शानन् । निच्वादाद्युदात्तः ॥ पशून् ॥ पश्यन्ति गन्धेनेति पश-
वः । अर्जिदृशिकमोत्यादिना [उ° १.२७.] दृशेः कुप्रत्ययः पशदिशश्च । प्रत्ययस्वरे-
णान्तोदात्तः ॥ पाहि ॥ पा रक्षणे । लोट् । तिङ्ङितिङः ॥ एवमग्रे पदस्वरप्रक्रि-
योहनीया विस्तरभयान्नोच्यते ॥ १ ॥

II. a. वसोः पवित्रमसि । b. द्यौरसि पृथिव्यसि । c. मातरिश्चनो धर्मोऽसि
विश्वधा असि, परमेण धाम्ना दृढस्व मा क्स्मा ते यज्ञपतिर्होषीत् ॥ २ ॥

का° [४.२.१५.१६.] वसोः पवित्रमिति पवित्रमस्यां बध्नाति कुशौ त्रिवृद्वेति ॥
वासयति वृथादिद्वारा स्थापयति विश्वमिति वसुर्यज्ञः । यज्ञो वै वसुर्यज्ञस्य पवि-
त्रमसीति श्रुतेः [१.७.१.१.] । यज्ञशब्देन तदीयहविर्द्रव्यरूपं क्षीरं लक्ष्यते ।
हे दर्भमय पवित्र वसोः इन्द्रदेवताया निवासहेतोः पयसः शोधकं पवित्रं तम-
सि । अनेन मन्त्रेण पवित्रं कृत्वा पर्णशाखायां बध्नीयात् । द्वौ कुशौ कुशत्रयं वा
पवित्रमुच्यते ॥ का° [४.२.११.] द्यौरसीति स्थाल्यादानमिति ॥ यस्यां स्थाल्यां
क्षीरं प्रक्षेप्तव्यं तद्वह्णार्थीऽयंमन्त्रः । हे स्थालि मृज्जलाभ्यां निष्पन्ना त्वं द्यौर-
सि । जलहेतुवृष्टिप्रदद्युलोकत्रपासि । द्युसंबन्धात्तद्रूपत्वमस्यामुपचर्यते । तथा पृ-
थिव्यसि । पृथिव्याः सकाशादुद्धृतया (32.) मृदा निष्पन्नत्वात्पृथिवीरूपत्वम् ॥ का°
[४.२.२०.] मातरिश्चन इत्यधिश्रयतीति । गार्हपत्यादुदीचोऽङ्गारान्निरुह्य तेषूखा-